



A Nemzeti Szisztematikus Erdőleltár (NFI)

Szerző: Nagy Kinga

A Nemzeti Szisztematikus Erdőleltárt fennállása óta az állandó metodikai fejlesztés, egyidejűleg a felvett paraméterek listájának változtatása (leginkább bővítése) jellemzi. Ez a folyamat természetesen átgondolt – az összehasonlíthatóságot nem sértő – kereteken belül zajlik, így eleget tesz az állandóság és egyúttal a rugalmasság irányába mutató elvárásoknak is.

Az NFI egyik legfontosabb kérdése – egyedi mintapontok felmérésén alapuló rendszer lévén – a megfelelő reprezentativitás biztosítása. A mintavételi helyek növelésével az adott területegységre számított – statisztikai értelemben becsült – adatok kisebb bizonytalansággal terheltek, konfidencia intervallumuk szűkül. A megbízhatóság növelésének érdekében az Erdőleltár első 5 éves ciklusának lezárása (2014) után mintavételi hálózat sűrítés történt, ezáltal lehetővé téve az adatszolgáltatást nem csupán országos, hanem akár erdészeti kistáj vagy erdőtervezési körzet szinten.

Hangsúlyozandó, hogy az NFI mintavétel mindenkor metodikája biztosítja az adatok *éves szintű*, teljes körű reprezentativitását is.

1 év	8,9x8,9 km	2000 ha
5 év	4x4 km	400 ha
10 év	2,8x2,8 km	200 ha

Az NFI rácsháló mérete és az egy mintapont által reprezentált terület a mintavételi idő függvényében

10 év	4653 elméleti mintapont/év	átlag 1079 erdőterület mintapont/év
-----------------	---	---

Állományjellemzők



- Aktuális erdőtársulás
- Potenciális erdőtársulás
- Szintezettség
- Záródás
- Elhalt ág borítottság és eloszlás
- Felhalmozott holtfaanyag
- Természeti kár
- Bekerítettség
- Belterület-e
- Parkerdő-e

Kis fák



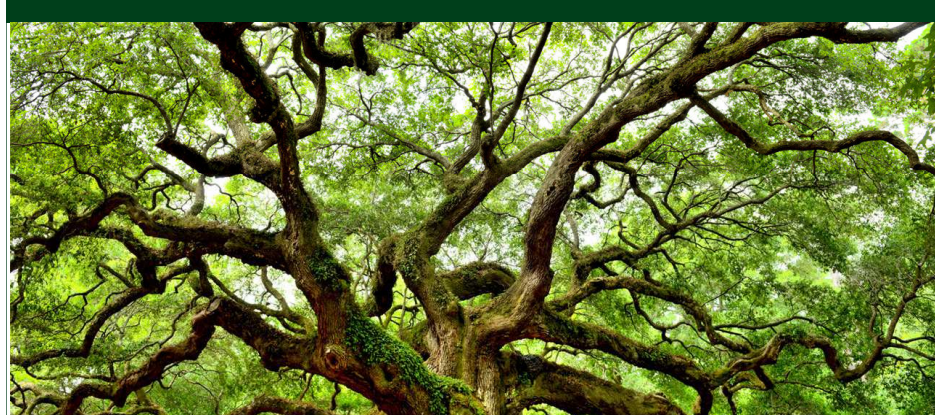
- Záródás
- Magassági osztály
- Fafaj
 - Ép és rágott kis fa (db)
 - Átlagos átmérő

Holtfa és tuskó



- Lombos/fenyő
- Korhadsági fok
- Tuskó:
 - Átmérő, magasság
- Holtfa:
 - Végpont átmérők

Mintafák



- Fafaj
- Mellmagassági átmérő
- Magasság
- Élő- és elhalt koronaalj
- Státusz (élő/holt)
- Eredet
- Szociális helyzet
- Levélvesztés mértéke
- Törzsminőség
- Korona/törzs épsége
- Korhadsági fok (holtfánál)
- Kor

Cserje és lágyszárú



- Fajok
- Összborítás
- Invazív arány
- Lágyszárú dominancia

A 10 éves mérleg szerint a potenciális mintapontok száma 46 528, melynek hozzávetőlegesen 23%-a esik COST E-43 definíció szerinti erdőterületre, vagyis ennyi kerül ténylegesen felvételre.

Az erdőterület minősítésű mintapontokon a paraméterek széles skálája kerül rögzítésre. A *bal oldalon* látható nagy adatcsoportok mellett a földrajzi helyzetre és termőhelyi adottságokra vonatkozó általános információk is kiegészítik a listát. Kiemelendő, hogy az NFI-ben a faállomány felmérése egyed szinten zajlik, amely részletes adatot biztosít mind gazdasági (pl. átmérő, magasság, törzsminőség) mind pedig ökológiai (pl. szociális helyzet, levélvesztés) szempontból fontos változókkal kapcsolatban.

Jól látható, hogy az NFI rendszerébe a hagyományos részletszintű tervezés során felmért adattípusokon túlmenően számos, az erdei ökoszisztéma állapotát jellemző paraméter is integrálódott, eszerint megvalósul például az álló- és fekvő holtfák, tuskók részletes felmérése, az újulat és abban a vad által okozott rágaskár leírása, valamint cserje- és lágyszárú fajlisták készítése, különös tekintettel az invazív fajokra. Kétségtelenül kulcsfontosságú témakör a biodiverzitás, ezért a metodika jellegzetességeiből következően a mintafák halmazából kimaradó fafajok is leírásra kerülnek, így információ nyerhető a teljes fafaj-diverzitásról is.

Az NFI tehát – rugalmasságának, tér- és időbeli léptékének, reprezentativitásának köszönhetően – alkalmas arra, hogy valamennyi érdekelt társszakma adatigényét kielégítse, ezáltal országos szinten egyedülálló lehetőséget biztosít az erdőállományainkkal kapcsolatos adatszolgáltatás terén. Kifejezett cél továbbá, hogy a Nemzeti Szisztematikus Erdőleltár hosszú távon is megbízható adatforrássá váljon a hazai- és nemzetközi szakmapolitikának.